

Justitsministeriet

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K.

Dato:
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2006-730-0326
Dok.: JOK40608
+ bilag

Vedlagt fremsendes i 5 eksemplarer til Retsudvalgets orientering kopi af Rigsadvokatens redegørelse af 18. maj 2006 om Justitsministeriets Forskningsenheds undersøgelse af brugen af langvarige varetægtsfængslinger i perioden 2000-2004. Endvidere vedlægges til orientering kopi af Forskningsenhedens undersøgelse.

1. Det fremgår af Justitsministeriets Forskningsenheds undersøgelse bl.a., at undersøgelsesmateriale omfatter 2.456 varetægtsfængslinger i perioden 2000-2004 af en varighed på mere end 3 måneder (langvarige varetægtsfængslinger). Gennemsnitlig har disse langvarige varetægtsfængslinger haft en varighed på 220 dage (svarende til godt 7 måneder). 329 varetægtsfængslinger har haft en varighed på mere end 1 år.

Det fremgår af undersøgelsen endvidere, at de langvarige varetægtsfængslinger navnlig anvendes ved sigtelser for narkotikakriminalitet (23 pct.), røveri (23 pct.), manddrab og forsøg herpå (15 pct.) og alvorligere voldsforbrydelser (12 pct.).

Udviklingen i de langvarige varetægtsfængslingers andel af det samlede antal varetægtsfængslinger har været stigende i perioden fra 5,9 pct. i 2000 til 7,6 pct. i 2001 og 9,7 pct. i 2004. Væksten er dog aftaget fra 2003 til 2004. Væksten beror primært på, at andelen af langvarige varetægtsfængslinger for mindre alvorlige voldsforbrydelser samt røveri og øvrige ejendomsforbrydelser er vokset i løbet af perioden.

Andelen af langvarige varetægtsfængslinger varierer betydeligt mellem politikredsene. Odense Politikreds har den højeste andel (svarende til 15,5 pct.), mens andelen i København og Århus politikredse ikke afviger i nævneværdig grad fra landsgennemsnittet på 8,2 pct.

Justitsministeriets Forskningsenhed har i sin undersøgelse bl.a. konkluderet, at de foretagne analyser tyder på, at årsagen til langvarig varetægtsfængsling i en stor del af sagerne skal søges i, at de undersøgelser, erklæringer m.v., der har skullet gennemføres og indhentes, har været længe undervejs, eller at det har været længe, inden de er blevet iværksat.

Forskningsenheden har endvidere anført, at der er relativt ensartede mønstre med hensyn til, hvilke politikredse der har forholdsvis få og mange langvarige varetægtsfængslinger, og at dette kunne tyde på, at langvarige varetægtsfængslinger også kan være betinget af lokale forhold, traditioner m.v.

2. Rigsadvokaten har i sin redegørelse bl.a. anført, at Forskningsenhedens undersøgelse ikke belyser kriminalitetsudviklingen i perioden, men at stigningen i antallet af langvarige varetægtsfængslinger efter Rigsadvokatens opfattelse meget vel kan være begrundet i sagernes kompleksitet.

I sin redegørelse peger Rigsadvokaten desuden på, at Forskningsenheden har oplyst, at det kun i begrænset udstrækning har været muligt at belyse, hvilke forhold der influerer på, at varetægtsfængslingen bliver langvarig. Forskningsenheden har i den forbindelse anført, at der – for til fulde at få belyst dette spørgsmål – kræves oplysninger om *alle* varetægtsfængslinger. Desuden er der i indberetningsskemaerne kun i knap halvdelen af tilfældene angivet årsager til, at varetægtsfængslingen er blevet langvarig. Dertil kommer, at der ikke synes at være en systematisk eller konsekvent angivelse af årsagerne til den langvarige varetægtsfængsling.

Rigsadvokaten har endvidere anført, at han har noteret sig, at den indberetningsordning, som han indførte i 2000, og som navnlig har til formål at danne grundlag for politimestrenes/politidirektørens og statsadvokaternes kontrol med, at varetægtsfængslinger ikke udstrækkes længere end højst nødvendigt, ikke i tilstrækkelig grad generelt kan belyse mulige grunde til langvarige varetægtsfængslinger. På den baggrund er Rigsadvokaten nu ved at udarbejde nye retningslinjer for indberetningsordningen med henblik på at forbedre datagrundlaget og sikre, at årsagerne kan belyses bedre.

Rigsadvokaten har desuden anført, at han vil anmode statsadvokaterne om – i forbindelse med deres almindelige tilsyn af politikredsene – at øge fokus på *lokale* forskelle i antallet af langvarige varetægtsfængslinger, ligesom statsadvokaterne navnlig må være opmærksomme på, om politikredsene indhenter relevante erklæringer og undersøgelser på et så tidligt tidspunkt af efterforskningen som muligt.

Rigsadvokaten vil herudover fortsat følge udviklingen i antallet af langvarige varetægtsfængslinger for at vurdere, om udviklingen gør det nødvendigt at tage nye initiativer med henblik på at

sikre, at varetægtsfængslinger bliver af så kort varighed som muligt. I den forbindelse overvejer Rigsadvokaten at overgå til kvartalsvis indberetning i stedet for årlige indberetninger, og Rigsadvokaten har anmodet Justitsministeriets Forskningsenhed om at udarbejde en undersøgelse af brugen af langvarige varetægtsfængslinger i 2005.

3. Justitsministeriet kan supplerende oplyse, at Strafferetsplejeudvalget i overensstemmelse med regeringsgrundlaget ”Nye mål” fra februar 2005 er blevet bedt om at se nærmere på mulige tiltag, som kan begrænse udstrækningen af sigtelser og varetægtsfængslinger, herunder på muligheden for at fastlægge generelle regler om den maksimale tid, en person kan være sigtet eller varetægtsfængslet.

Justitsministeriets Forskningsenheds undersøgelse og Rigsadvokatens redegørelse vedrørende Forskningsenhedens undersøgelse vil nu blive oversendt til Strafferetsplejeudvalget, således at materialet kan indgå i Strafferetsplejeudvalgets videre overvejelser. Strafferetsplejeudvalgets udtalelse forventes at foreligge inden sommeren 2007.

/